

Newsletter analityczny nr 47 (8.03 – 11.04.2016)

Program „Bezpieczeństwo Energetyczne i Polityka Klimatyczna” Ośrodka Analiz Politologicznych Uniwersytetu Warszawskiego

Najważniejsze wydarzenia dotyczące bezpieczeństwa energetycznego i klimatu 8 marca – 11 kwietnia 2016 r:

Jednym z najważniejszych wydarzeń analizowanego okresu była aktualizacja przez PGNiG strategii na lata 2014-2022, której istotnym elementem jest ma być inwestycja w Baltic Pipe.

Komentarz:

Na początku kwietnia PGNiG zaktualizowało swoją strategię na lata 2014-2022 dostosowując działania firmy zarówno do zmian zachodzących na rynkach surowców energetycznych jak również do zmian regulacyjnych. Kluczowe wyzwanie stojące przed spółką to wzrastająca presja wynikająca z procesu liberalizacji rynku oraz obligacja giełdowego przy obecnych kierunkach importu, małej elastyczności kontraktów oraz formuły cenowej gazu jamalskiego i katarskiego opartego na formułach cenowych produktów ropopochodnych. Strategia kładzie nacisk na wzmocnienie sektora sprzedaży oraz badania i rozwój.

Istotnym elementem aktualizowanej strategii są także działania polegające na aktywnym udziale w współtworzeniu regulacji dotyczących rynku nośników energii. PGNiG odgrywa istotną rolę w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego Polski i w przyszłej realizacji strategicznych interesów naszego kraju. Jednak do tej pory nie ma jasnych regulacji dotyczących wzajemnych relacji między państwem a PGNiG, które określałyby wzajemne oczekiwania oraz wynagrodzenie dla przedsiębiorstwa z tego tytułu. Z tego powodu trudno wycenić finansowy rezultat tej aktywności, która może jednak zwiększać wartość spółki.

Istotnymi dochodami spółki może być import gazu przez Baltic Pipe z Norwegii oraz jego dystrybucja w państwach nadbałtyckich, u południowych sąsiadów oraz na Ukrainie. Zasadniczym elementem wpływającym na rentowność takiego planu jest przepustowość

budowanego połączenia. Tych danych jednak nie znamy. Powinno ono wynosić 22 mld m³ przy założeniu zwiększenia możliwości odbioru o 7,5 mld m³ gazu z terminalu LNG w Świnoujściu oraz utrzymaniu dotychczasowego kierunku polskiej polityki energetycznej (jeśli uznamy, iż to co jest na takie miano zasługuje).

Istotną kwestią będzie wzrastająca w czasie wojna cenowa z Rosją, która będzie najprawdopodobniej stosowała dumping, aby utrzymać część rynku i uniemożliwić sprzedaż gazu po 2021-2022. Efekty tych działań będą widoczne znacznie wcześniej, niż import gazu przez Baltic Pipe będzie możliwy, a to oznacza trudne lata 2019-2021. Szczególnie, iż polskie wybory parlamentarne w 2019 roku mogą być wykorzystane do zmiany kierunków działań, a to z punktu widzenia PGNiG mogłoby być zabójcze.

Równie ważną kwestią z punktu widzenia wartości spółki i interesów państwa jest kwestia poszukiwania i wydobywania gazu łupkowego. Mądry mechanizm wsparcia etapu szacowania zasobów dla całej branży paliwowo-energetycznej jest konieczny, co w przyszłości może stanowić istotne źródło dochodu spółki.

Reasumując korekta strategii PGNiG potwierdza trend wzrastającej polityzacji i ekonomizacji sfery bezpieczeństwa. Z punktu widzenia akcjonariuszy spółka ma przed sobą dobre perspektywy na pewno do 2019 roku, jednak kwestie polityki międzynarodowej i krajowej będą wpływały w sposób istotny na jej dodatkową wartość, którą może uzyskać dzięki roli jaką odgrywa w obszarze bezpieczeństwa.

Europa i świat:

18.03 – Problemy Gazpromu mogą opóźnić realizację gazociągu Siła Syberii z Rosji do Chin.

18.03 – Spór pomiędzy Polską a Niemcami o projekt Nord Stream 2 prawie zablokował przyjęcie konkluzji Rady Europejskiej po szczycie klimatycznym w Paryżu.

21.03 – Komisja Europejska bada zgodność nowych planów Rosji w sprawie dostaw gazu do Europy po dnie Morza Czarnego ze strategią Unii Europejskiej.

21.03 – Aleksiej Miller, prezes Gazpromu, napisał list do Władimira Putina, w którym wyraził zaniepokojenie wpływem uwolnienia rynku wewnętrznego surowców w Rosji na kondycję spółki i strukturę rosyjskiego eksportu.

22.03 – WTO nie poparła stanowiska Rosji w sprawie zaskarżenia reformy gazowej na Ukrainie.

23.03 – We Francji ogłoszono wyniki kolejnej aukcji dla inwestorów budujących elektrownie fotowoltaiczne.

24.03 – Według belgijskiego dziennika "Derniere Heure", terroryści powiązani za zamachami Brukseli planowali też atak na belgijskie elektrownie jądrowe.

25.03 – Rosneft poinformował na swojej stronie internetowej o podpisaniu z Siemensem umowy o partnerstwie i współpracy.

25.03 – Gazprom zamierza rozpocząć dostawy gazu przez gazociąg Nord Stream 2 w 2019 roku.

26.03 – Z powodu problemów technicznych wstrzymano przesył energii podmorskim kablem NordBalt ze Szwecji na Litwę.

29.03 – Gilles de Kerchove, koordynator do spraw terroryzmu w Belgii, stwierdził że nie byłoby zaskoczony, gdyby „elektrownie jądrowe były w przyszłości celem cyberterrorystów”.

29.03 – Donald Trump, kandydat na prezydenta Stanów Zjednoczonych, stwierdził, że dla państw Starego Kontynentu rosyjski gaz oraz ropa są ważniejsze od Ukrainy.

30.03 – EDF zaleca opóźnienie projektu elektrowni jądrowej Hinkley Point o dwa lata w celu przeprojektowania technologii, która ma zostać użyta przy jego realizacji.

31.03 – Sherwood-Randal, wicesekretarz USA ds. energii uważa że Unia Energetyczna to potrzebna inicjatywa na rzecz jednoczenia polityki w sektorze energetycznym Europy, lecz jej poważnym zagrożeniem jest projekt Nord Stream 2.

31.03 – Według Olega Prokhorenki, prezesa Ukrgasdobycha, spółki zależnej Naftogazu, do 2020 roku Ukraina zaspokoi 90 proc. zapotrzebowania na gaz poprzez krajowe wydobywanie.

31.03 – Departament Bezpieczeństwa Litwy poinformował o rosyjskich próbach wywierania nacisku na odbiorców gazu, których celem jest doprowadzenie do rezygnacji z usług terminala LNG w Kłajpedzie.

4.04 – Linas Linkevičius, litewski minister spraw zagranicznych, stwierdził, że Białoruś nie przekazała wszystkich odpowiedzi na pytania dotyczące bezpieczeństwa elektrowni jądrowej w Ostrowcu.

5.04 – W marcu wydobywanie gazu przez Gazpromu zmniejszyło się o 6 proc., czyli najwięcej od 9 miesięcy.

5.04 – Łukoil zakończył proces sprzedaży 230 stacji benzynowych na Łotwie, Litwie oraz w Polsce.

5.04 – Federalny sąd w USA zatwierdził transakcję spłaty kary 20 mld USD nałożonej na BP po katastrofie ekologicznej w wyniku wycieku z platformy naftowej Deepwater Horizon z 2010 roku.

5.04 – Rosjanie testują możliwości lokalnych mikrosieci opartych na OZE, które mogą zostać wykorzystane do elektryfikacji słabo zurbanizowanych regionów.

6.04 – Marosz Szefczowicz, wiceszef KE ds. unii energetycznej, stwierdził że „morska część gazociągu Nord Stream 2 będzie podlegała rygorom III pakietu energetycznego”.

8.04 – Niemiecki rząd oficjalnie poparł Nord Stream 2 jako projekt komercyjny.

11.04 – Liberalni szwedzcy posłowie do Parlamentu Europejskiego zaapelowali do premiera Stefana Lofvena o zablokowanie projektu Nord Stream 2 w Radzie Europejskiej.

Polska:

21.03 – Według Janusza Kowalskiego, wiceprezesa PGNiG, budowa Baltic Pipe jest możliwa w latach 2020-2021, co pozwoli na zakończenie inwestycji w 2022 roku.

21.03 – spółka Grupy Kapitałowej PGE – Elbis rozpoczęła postępowania zakupowe dotyczące realizacji zadań w ramach programu badań środowiskowych i lokalizacyjnych elektrowni atomowej.

21.03 – Krzysztof Tchórzewski, minister energii, przyznał że Polska nie przewiduje uwolnienia cen energii elektrycznej dla odbiorców indywidualnych.

21.03 – Piotr Naimski, pełnomocnik rządu ds. infrastruktury energetycznej zapowiedział, że do wakacji rząd przedstawi do konsultacji regulacje dotyczące rynku mocy.

21.03 – Tomasz Stępień, prezes zarządu Gaz-Systemu, zapowiedział, że spółka podejmie się inwestycji w Baltic Pipe nawet jeśli tylko PGNiG miałyby być jego jedynym użytkownikiem.

22.03 – Zespół Elektrowni PAK zanotował w 2015 roku 1,88 mld PLN straty netto.

22.03 – Zdaniem prof. Zbigniewa Karaczuna, „plany gospodarki niskoemisyjnej to szansa na poprawę jakości powietrza w gminach”.

22.03 – Krzysztof Tchórzewski, minister energii, podczas spotkania z Rokasem Masiulisem, ministrem energii Litwy, omawiał kwestie tzw. zimowego pakietu gazowego oraz architektury rynku gazowego UE.

22.03 – Mateusz Morawiecki, minister rozwoju, stwierdził, że „restrukturyzacja polityki energetycznej w Polsce musi być stopniowa”.

22.03 – Rokas Masiulis, litewski minister energetyki, podczas wizyty w Polsce stwierdził, że „budowa Gazociągu Polska-Litwa i połączenia między Estonią i Finlandią stworzy olbrzymią przestrzeń połączonych rynków, w którym Polska pełni rolę hubu”.

24.03 – Andrzej Piotrowski, wiceminister energii, zapowiedział powstanie grupy roboczej, której zadaniem będzie wypracowanie pilotażowych rozwiązań dla mikroklasterów energii.

24.03 – Wojciech Jasiński, prezes PKN Orlen, zapowiedział że spółka będzie zdywersyfikować dostawy ropy.

24.03 – Tworzący się plan naprawczy dla Katowickiego Holdingu Węglowego (KHW) zakłada zaangażowanie spółek Enea, Węglkoks Kraj i kopalni Bogdanka, która jednak pozostanie samodzielna.

28.03 – .Nowoczesna zorganizowała w Sejmie konsultacje społeczne dotyczące projektu ustawy o energetyce wiatrowej.

30.03 – Od początku ubiegłego roku 15 firm otrzymało koncesję na obrót gazem z zagranicą.

1.04 – Ministerstwo Energii przejęło nadzór właścicielski nad spółkami energetycznymi.

1.04 – Marek Woszczyk został dyrektorem generalnym spółki PGNiG Upstream International AS.

2.04 – Jan Szyszko, minister środowiska, skrytykował politykę klimatyczną UE, która jego zdaniem ogranicza się jedynie do redukcji emisji w kilku działach produkcji.

6.04 – Jan Szyszko, minister środowiska, stwierdził, że „podstawowym odnawialnym źródłem energii w dużych aglomeracjach w Polsce powinna być geotermia, a na terenach wiejskich – biomasa”.

7.04 – Witold Waszczykowski, minister spraw zagranicznych, podczas spotkania z ministrem spraw zagranicznych Danii Kristianem Jensenem rozmawiał o problemie Nord Stream 2 oraz o połączeniu gazowym Baltic Pipe.

7.04 – Grzegorz Tobiszowski, wiceminister energii, zapowiedział że założenia polityki energetycznej państwa do 2050 r. powinny zostać przedstawione za około pół roku.

7.04 – Porozumienie Branży Fotowoltaicznej skierowało do resortu energii postulaty dotyczące zmian w nowelizacji ustawy o OZE, której przygotowanie zapowiada Ministerstwo Energetyki.

8.04 – Projekt Energa Living Lab realizowany przez spółkę Energa pozwolił zaoszczędzić badanym gospodarstwom domowym około 15 proc. zużywanej energii.

9.04 – Według Ministerstwa Środowiska w Polsce systematycznie spada zainteresowanie łupkami.

11.04 – Projekt górniczy Studzienice 1, w ramach którego ma powstać nowa kopalnia węgla kamiennego na Śląsku, został negatywnie oceniony przez lokalną społeczność.

11.04 – Do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego wpłynęła skarga na tzw. uchwałę antysmogową sejmiku małopolskiego, zakazującą stosowania paliw stałych do ogrzewania w Krakowie.

Warszawa, 11 kwietnia 2016 r.

dr Krzysztof M. Księżopolski – Szef Programu „Bezpieczeństwo Energetyczne i Polityka Klimatyczna” OAP UW, adiunkt w Kolegium Ekonomiczno-Społecznym SGH, ekspert ISECS oraz NCSS, laureat RENERGY AWARD 2015 w kategorii osobowość roku, autor książek „Ekonomiczne zagrożenia bezpieczeństwa państw” (2004), „Bezpieczeństwo ekonomiczne” (2011), redaktor naukowy publikacji „Bezpieczeństwo ekonomiczne w perspektywie politologicznej”(2012) i „Odnawialne źródła energii w Polsce. Wybrane problemy bezpieczeństwa, polityki i administracji” (2013), współautor podręczników „Ekonomika bezpieczeństwa państwa w zarysie” (2014), „Współczesna wojna handlowo-gospodarcza” (2015) autor wielu artykułów poświęconych zagadnieniu bezpieczeństwa i klimatu.